

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง “คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจสังกัดสถานีตำรวจภูธรเมืองสมุทรปราการ” เป็นการศึกษาคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจชั้นประทวนสังกัดสถานีตำรวจภูธรเมืองสมุทรปราการ และหาแนวทางและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา ระดับคุณภาพชีวิตการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) เพื่ออธิบายถึงปัญหาคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน โดยใช้การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) กับข้าราชการตำรวจชั้นประทวนที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานีตำรวจภูธรเมืองจังหวัดสมุทรปราการเพื่อค้นหาถึงปัญหาคุณภาพชีวิตต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจรวมทั้งแนวทางแก้ไขและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหา ระดับคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานได้อย่างราบรื่น ซึ่งผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินการวิจัยโดยมีขั้นตอนการวิจัยดังนี้

ประชากรและกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลัก (key Informant)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ คือ ข้าราชการตำรวจในสถานีตำรวจภูธรเมืองจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งสามารถอธิบายรายละเอียดได้ดังนี้

ข้าราชการตำรวจชั้นประทวนที่มียศตั้งแต่ พลตำรวจ จนถึง ดาบตำรวจ โดยผู้วิจัยเลือกศึกษาอย่างเจาะจงกับข้าราชการตำรวจที่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในสถานีตำรวจภูธรเมือง จังหวัดสมุทรปราการไม่น้อยกว่า 1 ปี เนื่องจากเป็นช่วงเวลาที่ได้มีการเรียนรู้ และปรับตัวอยู่ในสถานที่ทำงานมาแล้วระยะหนึ่ง โดยผู้วิจัยจะทำการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก กับข้าราชการตำรวจชั้นประทวนจำนวน 10 นายโดยมุ่งสัมภาษณ์ในประเด็นของคุณภาพชีวิตที่เป็นอยู่ในปัจจุบันมีผลต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบและแนวทางในการแก้ปัญหาและข้อเสนอแนะโดยมีทั้งการสัมภาษณ์แบบเป็นทางการ ร่วมกับการพูดคุยแบบไม่เป็นทางการกับข้าราชการตำรวจชั้นประทวน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการวิจัยโดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกกับข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานีตำรวจภูธรเมืองสมุทรปราการในเรื่องของคุณภาพชีวิตที่เป็นอยู่ในปัจจุบันภายใต้ปัญหาที่ข้าราชการตำรวจได้พบและมีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่และแนวทางข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีดังนี้

การดำเนินการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก

ในการดำเนินการสัมภาษณ์แบบเชิงลึกนั้น ผู้วิจัยจะทำหน้าที่ในการดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกด้วยตนเองเป็นหลัก โดยข้อความมาจากการที่ได้มีการกำหนดเอาไว้เบื้องต้นเพื่อเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ โดยในระหว่างที่ทำการเก็บข้อมูลนั้น ผู้วิจัยจะมีการบันทึกเสียง และจดบันทึกคำสัมภาษณ์ต่าง ๆ อย่างละเอียด

การดำเนินการสัมภาษณ์แบบเชิงลึก (in depth interview) ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์แบบเชิงลึกกับข้าราชการตำรวจชั้นประทวน โดยมีขั้นตอนดังนี้

กำหนดลักษณะของแหล่งข้อมูลที่จะเป็นตัวแทนในการสัมภาษณ์เชิงลึกโดยผู้วิจัยได้กำหนดแหล่งข้อมูลเป็นข้าราชการตำรวจชั้นประทวนที่เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ในสถานีตำรวจภูธรเมืองจังหวัดสมุทรปราการเป็นเวลาไม่ต่ำกว่า 1 ปี

1. ผู้วิจัยทำการติดต่อไปยังสถานีตำรวจภูธรเมืองจังหวัดสมุทรปราการที่ข้าราชการตำรวจแต่ละท่านสังกัดอยู่ เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ขึ้นแนะนำตัว ผู้วิจัยทำการแนะนำตัวและแจ้งให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์ก่อนที่จะเริ่มดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึก
3. ขึ้นสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึกกับแหล่งข้อมูลข้าราชการตำรวจชั้นประทวนตามแนวคำถามที่ได้เตรียมไว้ โดยในระหว่างที่ทำการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้ขออนุญาตบันทึกเสียงตลอดการสัมภาษณ์
4. ขึ้นเสร็จสิ้นการสัมภาษณ์เชิงลึก หลังเสร็จสิ้นการสัมภาษณ์เชิงลึกแล้วผู้วิจัยกล่าวขอบคุณและมอบของที่ระลึกจากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาทำการถอดเทปบันทึกเสียงไว้เป็นลายลักษณ์อักษรที่ชัดเจน

แนวคำถามสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) วิธีการสร้างแนวคำถาม

แนวคำถามสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึกตัวอย่างในการวิจัย ผู้วิจัยได้สร้างแนวคำถามในการสัมภาษณ์แบบเชิงลึกดังต่อไปนี้

1. ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคลของข้าราชการตำรวจ
2. ประเด็นเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจ
3. ข้อคิดเห็นและเสนอแนะเพิ่มเติมที่จะส่งผลให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การตรวจสอบเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการคิดข้อความคำถามเพื่อทำการสัมภาษณ์กับข้าราชการตำรวจชั้นประทวน และทำการทดสอบความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่นของข้อความคำถามก่อนดำเนินการเก็บข้อมูลจริง โดยผู้วิจัยได้นำเครื่องมือที่ใช้การวิจัยครั้งนี้ ซึ่งได้แก่ แนวคำถามที่ใช้สำหรับการสัมภาษณ์แบบเชิงลึกกับข้าราชการตำรวจชั้นประทวนไปปรึกษาผู้เชี่ยวชาญจำนวน 2 ท่าน ซึ่งประกอบไปด้วย ดร.พัชราภา เอื้ออมรรณิข และ ดร.จันทวัลย์ สุนสวัสดิ์ เพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขแนวข้อความคำถามให้มีความครบถ้วน เหมาะสม

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งกลุ่มข้าราชการตำรวจ โดยเลือกกลุ่มข้าราชการตำรวจชั้นประทวนที่ปฏิบัติงานในสังกัดสถานีตำรวจภูธรเมือง จังหวัดสมุทรปราการเท่านั้น โดยการใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

1. การสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) ผู้วิจัยดำเนินการสัมภาษณ์เชิงลึกกับข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติงานในสถานีตำรวจภูธรเมืองสมุทรปราการเป็นเวลาไม่ต่ำกว่า 1 ปีจำนวน 10 นาย ดังที่สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธ์ (2554 หน้า 248) กล่าวว่า ขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมคือ การได้ข้อมูลที่มีความอิมตัว

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายที่จะค้นหาคำตอบในเรื่องคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ ภายใต้ปัญหาในการดำเนินชีวิตประจำวันของข้าราชการตำรวจ ซึ่งหลังจากที่ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลจนครบถ้วนแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกมาทำความเข้าใจเบื้องต้น โดยจัดระบบข้อมูลมาวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยตามกรอบทฤษฎี Huse & Cumming 1985 (อ้างถึงในปรางค์สิริ เมฆอินทร์, 2551, หน้า 7-18) เพื่อให้สามารถเข้าใจถึงปัญหาต่าง ๆ ของข้าราชการตำรวจที่พบในการปฏิบัติงานโดยการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นจะดำเนินการไปพร้อม ๆ กัน ตลอดระยะเวลาที่ทำการวิจัย คือ

แต่หลังจากที่ผู้วิจัยทำการเก็บข้อมูลแล้วผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้มาทำการบันทึกและวิเคราะห์ข้อมูลควบคู่กันไป โดยผู้วิจัยจะนำความคิดเห็นจากการสัมภาษณ์แบบเชิงลึกนำมาวิเคราะห์ตามกรอบทฤษฎีของ Huse & Cumming เพื่ออธิบายถึงปัญหาคุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจในการปฏิบัติงาน โดยผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลที่ผู้วิจัยได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเมื่อผู้วิจัยได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์เชิงลึกครบถ้วนตามที่ต้องการแล้ว ผู้วิจัยจะนำข้อมูลที่ได้จากแต่ละคนมารวมกัน และทำการกำหนดประเด็นต่าง ๆ ของข้อมูล ซึ่งได้แก่ ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคลของข้าราชการตำรวจ คุณภาพชีวิตของข้าราชการตำรวจรวมทั้งปัญหาที่พบในการปฏิบัติงาน และนำข้อมูลที่ได้มาบรรยายเชื่อมโยงในประเด็นแต่ละประเด็นเพื่อให้ได้คำตอบของการวิจัยในครั้งนี้